

fizjoterapia polska

POLISH JOURNAL OF PHYSIOTHERAPY

OFICJALNE PISMO POLSKIEGO TOWARZYSTWA FIZJOTERAPII

THE OFFICIAL JOURNAL OF THE POLISH SOCIETY OF PHYSIOTHERAPY

NR 2/2023 (23) KWARTALNIK ISSN 1642-0136

**Przebieg zachorowania na COVID-19
w odniesieniu do zmysłu węchu,
smaku i wzroku**

**The SARS-CoV-2 virus
contributes to disorders of the
sense of smell, taste and vision
by attacking many important
structures in human body**

Znaczenie systematycznej rehabilitacji na przestrzeni 45 lat pacjentki z rozwojową dysplazją stawu biodrowego
The importance of systematic rehabilitation over 45 yrs of a patient with developmental dysplasia of the hip joint

ZAMÓW PRENUMERATĘ!

SUBSCRIBE!

www.fizjoterapiapolska.pl

www.djstudio.shop.pl

prenumerata@fizjoterapiapolska.pl

MATIO sp. z o.o.

to sprawdzony od 7 lat dystrybutor
urządzeń do drenażu dróg oddechowych
amerykańskiej firmy Hillrom

Hill-Rom.

The
Vest
Airway Clearance System

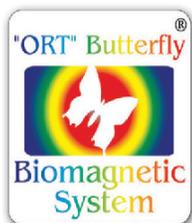
model 205

MetaNeb™

**sprzęt medyczny do drenażu i nebulizacji dla pacjentów w warunkach szpitalnych
– ze sprzętu w Polsce korzysta wiele oddziałów rehabilitacji i OIOM**

Rok założenia firmy 1996
www.butterfly-mag.com
tel. 85 743 22 21
kom. 603 299 035

BIOMAGNETOTERAPIA W WYROBACH MEDYCZNYCH „ORT BUTTERFLY”

- BEZ BÓLU, STRESU I BEZ TABLETEK!
- LECZYSZ SIĘ NATURALNIE
- ŚPIĄC, PRACUJĄC, WYPOCZYWAJĄC...
- USUWASZ BÓL I JEGO PRZYCZYNĘ!
- TERAPIA STARA JAK ŚWIAT!
- SPRAWDZA SIĘ I DAJE RADĘ W NIERÓWNEJ WALCE Z PANDEMIĄ – COVID 19!

REGULARNA BIOSTYMULACJA MAGNETYCZNA!

Ogromny potencjał Natury w zwalczaniu smogu energetycznego i autooksydacji, będącej główną przyczyną wszystkich chorób cywilizacyjnych!

Najstarsza Terapia Świata wspomagająca każdą formę leczenia!

Uważa się do dziś, że bez niej nie da się wyleczyć żadnej choroby do końca!

Naturalna Terapia Magnetyczna Twoje Zdrowie, Twoja Uroda, Odporność i Sprawność do późnej starości! **Wypróbuj** – gdy zawiodły już inne terapie!

Biomagnetoterapia inicjuje ożywienie komórkowe, oczyszcza i „odmładza” krew, podnosząc vitalność całego organizmu, który uruchamia intuicyjne procesy obronne, znosząc dyskomfort powodowany bólem, urazem lub stresem, bez konieczności ostrej dawki leków chemicznych...

DLACZEGO CHORUJEMY?

Natężenie sztucznych pól elektromagnetycznych zwiększyło się 100 tys. razy! Naturalne pole magnetyczne Ziemi zmniejszyło swą moc o połowę!

BIOMAGNETYZM - jako antidotum; jedyne i absolutnie; na cancerogenną ekspansję „smogu energetycznego”

ZŁOTE LOGO Międzynarodowych Targów Rehabilitacja Łódź IX/2007

Jestem osobistym królikiem doświadczalnym! I żyję – realizując 25 lat wciąż nowe i śmielsze pomysły w wykorzystaniu tej **boskiej energii** naturalnych magnesów! Dzięki nim pokonuję dziś niezliczone przeszkody i przeciwności losu z nieznaną mi przedtem energią i determinacją! To moja pasja! I przeznaczenie!

Najnowsza opinia klienta:

Komentarz ten jest moim osobistym świadectwem zadowolenia z produktów biomagnetycznych „Ort Butterfly”, których używam od 20. lat! Zastanawiam się, zwłaszcza nad fenomenem poduszki (określenie nie jest przypadkowe) zwyczajnie; nie wyobrażam sobie snu i wypoczynku bez magnetycznej „Ort Butterfly” – pod głową! Jej ergonomiczny, przyjazny dla głowy i szyi kształt sprawia, że wysypiam się „po królewsku”. Zabieram ją również ze sobą w bliższe i dalsze podróże! Czyż gdyby była to zwyczajna poduszka, fundowałbym sobie dodatkowy bagaż? Wychwalam więc ją od zarania, polecam i rekomenduję, bo jest tego warta! Bez niej nie wyobrażam sobie prawdziwie relaksacyjnego snu i błogiego, kojącego wypoczynku! Dziękuję, że ją Pani stworzyła!

J. Szew. Działdowo (maj 2020)

PS Poduszki „Ort Butterfly” to prawdziwe arcydziełka robione z wyczuciem i sercem... jak rzeźby Michała Anioła... Polecam wszystkim!

3 Kongres Rehabilitacja Polska Perspektywy rozwoju Fizjoterapii

Organizator

Polskie Towarzystwo
Fizjoterapii

Współorganizator

Polskie Towarzystwo
Rehabilitacji

8-9 grudnia 2023
Hotel Fabryka Wełny w Pabianicach
strona internetowa: ptf-3kongres.pl

Termin	do 20.08.2023	do 30.10.2023	po 1.11.2023
Student	200	300	550
Członek PTF	300	400	550
Niezzeszyony	400	500	550
Student grupowo (od 10 os)	-	150	200
Lunch 1 dzień	80	110	120
Lunch 2 dni	150	200	210
Bankiet	350	400	450

Streszczenia prac należy przysyłać wyłącznie za pomocą formularza znajdującego się na stronie ptf-3kongres.pl (gdzie znajduje się wykaz tematów oraz wymagania dotyczące plakatów).

Patroni

fizjoterapia
polska

Acta Balneologica
Journal of the Polish Balneology and Physical Association

XVII JESIENNE DNI FIZJOTERAPII

Fizjoterapia w praktyce

Janów Lubelski. 29 września – 1 października 2023

POLSKIE TOWARZYSTWO FIZJOTERAPII

ODDZIAŁY

LUBELSKI, PODKARPACKI, MAZOWIECKI

Kolegium Nauk Medycznych Uniwersytetu Rzeszowskiego

Wydział Rehabilitacji – Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie

Prosimy o przesłanie streszczeń referatów na adres: konferencjajdf@gmail.com do dnia 30 czerwca 2023 r. Organizatorzy przewidują sesję studencką i sesję plakatową.

Opłata konferencyjna obejmuje: uczestnictwo w konferencji, materiały, obiad, przerwy kawowe, warsztaty.

Dodatkowo płatne: ognisko integracyjne w piątek 29 września – 80 zł oraz bankiet w sobotę 30 września – 150 zł.

Uczestnicy	Opłata do 31 lipca 2023	Opłata po 31 lipca 2023
Członkowie: PTF, PSSF, OZZPF	200 zł	240 zł
Studenci	100 zł	140 zł
Pozostałe osoby	250 zł	340 zł

Zgłoszenie uczestnictwa prosimy dokonywać poprzez wpłatę na konto Oddziału Podkarpackiego PTF: 29 9162 0000 2001 0014 1413 0001

oraz przesłanie na pocztę konferencjajdf@gmail.com imienia, nazwiska i miejsca zamieszkania każdego z uczestników konferencji, tytuł naukowy, adres e-mail, nr telefonu, z jakiego oddziału PTF/PSSF/OZZPF lub niezrzeszony, dane do faktury, potwierdzenie dokonania wpłaty za konferencję, ognisko integracyjne oraz bankiet.

Dodatkowe informacje: Sławomir Jandziś 504068500

fizjoterapia polska

sklep internetowy:
www.djstudio.shop.pl

w sklepie dostępne między innymi:

- *archiwalne numery Fizjoterapii Polskiej w wersji papierowej*
- *artykuły w wersji elektronicznej*
- *książki poświęcone fizjoterapii*
- *prenumerata Fizjoterapii Polskiej*

PATRONAT MERYTORYCZNY
Komitet Rehabilitacji, Kultury Fizycznej
i Integracji Społecznej PAN

Sławomir JANDZIŚ, Mariusz MIGAŁA

Rys historyczny rozwoju rehabilitacji w Polsce i na świecie

Opole 2015

*Międzynarodowy Dzień Inwalidy
„Życie bez bólu” (1991–2019)
Who's Who in the World in Physiotherapy*

pod redakcją
Zbigniewa Śliwińskiego i Grzegorza Śliwińskiego
przy współpracy
Zofii Śliwińskiej i Lecha Karbowskiego

fizjoterapia polska

POLISH JOURNAL OF PHYSIOTHERAPY

OFICJALNE PISMO POLSKIEGO TOWARZYSTWA FIZJOTERAPII
THE OFFICIAL JOURNAL OF THE POLISH SOCIETY OF PHYSIOTHERAPY

NR 3(202) (2) KWARTALNIK ISSN 1642-8136

Physiotherapeutic procedure
in a patient after the first
artificial heart implantation
in Poland – SynCardia
Total Artificial Heart (TAH)

Postępowanie
fizjoterapeutyczne
u pacjenta po pierwszej
w Polsce implantacji
sztucznego serca – SynCardia
Total Artificial Heart
(TAH)

The effect of hippotherapy on children with autism – physical and psychological factors
Wpływ hipoterapii na wybrane czynniki fizyczne i psychologiczne u dzieci z autyzmem

ZAMÓW PRENUMERATĘ!
SUBSCRIBE!

www.fizjoterapiapolska.pl
prenumerata@fizjoterapiapolska.pl

Ultrasonography in physiotherapy and rehabilitation: A physiotherapist's curriculum introduction

Zastosowanie ultrasonografii w fizjoterapii i rehabilitacji – słowo wstępu do programu nauczania fizjoterapeutów

**Dominik Sieroń^{1(A,B,C,D,E,F,G)}, Izabella Jabłońska^{2(A,B,C,D,E,F,G)}, Maciej Kostrzewa^{3(A,B,C,D,E,F,G)},
Dawid Lukoszek^{4(A,B,C,D,E,F,G)}, Jan Szczegielniak^{5(A,B,C,D,E,F,G)}, Rafał Trąbka^{6(A,B,C,D,E,F,G)},
Karol Szyluk^{7,8(A,B,C,D,E,F,G)}, Aleksander Sieroń^{4(A,B,C,D,E,F,G)}**

¹Telediagnosis Sp. z o.o z siedzibą w Warszawie, Warszawa, Polska/ Telediagnosis Sp. z o.o based in Warsaw, Warsaw, Poland

²Ośrodek Wypoczynkowo-Leczniczy „Glinik” 1, Wysowa-Zdrój / Recreation and Treatment Center "Glinik" 1, Wysowa-Zdrój, Poland

³Instytut Nauk o Sporcie Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach /

Institute of Sport Sciences, The Jerzy Kukuczka Academy of Physical Education, Katowice, Poland

⁴Wydział Nauk o Zdrowiu, Uniwersytet im. Jana Długosza, Częstochowa/ Department of Health Sciences, Jan Długosz University, Częstochowa, Poland

⁵Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej /

Faculty of Physical Education and Physiotherapy, Opole University of Technology, Poland

⁶Klinika Rehabilitacji, Wydział Nauk o Zdrowiu, Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum, Kraków /

Clinic of Rehabilitation, Faculty of Health and Sciences, Jagiellonian University Medical College, Cracow, Poland

⁷Zakład Fizjoterapii Wydziału Nauk o Zdrowiu w Katowicach Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach/

Department of Physiotherapy, Faculty of Health Sciences in Katowice, Medical University of Silesia in Katowice, Poland

⁸Oddział Chirurgii Ortopedycznej i Urazowej, Powiatowy Szpital Ortopedyczno-Urazowy w Piekarach Śląskich /

Department of Orthopaedic and Trauma Surgery, District Hospital of Orthopaedics and Trauma Surgery, Piekary Śląskie, Poland

Abstract

Ultrasound examination (USG) is becoming more popular among physiotherapists. The term "rehabilitative ultrasound imaging" (RUI) refers to the use of USG in the rehabilitation process. An examination (ultrasound) is used in physiotherapeutic therapy to evaluate the tissue and function of the musculoskeletal system. The real image allows for accurate observation and stimulation of the necessary muscles during kinesiotherapy, while measurements track the treatment's progress. Furthermore, the ultrasound examination aims to assist the physiotherapist in making an early diagnosis of dysfunctional aspects that may necessitate consultation with another specialty, thereby reducing medical errors. Preparing an educational program and conducting training in accordance with established standards and guidelines will allow physiotherapists to be adequately prepared to perform ultrasound examinations and dispel any doubts about a physiotherapist's competence and the possibility of performing ultrasound examinations in a medical setting.

Key words:

ultrasound, rehabilitation, physiotherapy, diagnostics

Streszczenie

Badanie ultrasonograficzne staje się coraz popularniejsze wśród fizjoterapeutów. Opracowany termin Rehabilitative Ultrasound Imaging ma za zadanie jasno określić o przydatności tego badania w procesie rehabilitacyjnym oraz niewkraczaniu w proces diagnostyki lekarskiej i kolidowaniu we współpracy między specjalnościami medycznymi. Zastosowanie badania USG w praktyce fizjoterapeutycznej znajduje miejsce w ocenie tkanki i jej funkcji układu mięśniowo-szkieletowego. Obraz rzeczywisty pozwala na dokładną komunikację i aktywację odpowiednich mięśni podczas kinezyterapii, natomiast wykonywanie pomiarów umożliwia obiektywne monitorowanie postępów leczenia. Dodatkowo, badanie USG ma na celu szybkie rozpoznanie przez fizjoterapeutę cech dysfunkcji, które mogą wymagać konsultacji innej specjalności i uniknąć błędu medycznego. Przygotowanie programu edukacyjnego i prowadzenie szkoleń według opracowanych standardów i wytycznych nada słuszności odpowiedniego przygotowania fizjoterapeutów do wykonywania badania ultrasonograficznego oraz rozwieje wątpliwości o zakresie kompetencji fizjoterapeuty i możliwości wykonywania badania USG w środowisku medycznym.

Słowa kluczowe:

ultrasonografia; rehabilitacja; fizjoterapia; diagnostyka

Introduction

Ultrasound examination is a common, safe, and cost-effective diagnostic imaging technique [1]. Furthermore, the use of an examination (USG) to evaluate the musculoskeletal system has long been used in orthopedics and rheumatology [2, 3]. Because of the rapid evolution of physiotherapy, a device (USG) is increasingly common in physiotherapy offices [4]. To that end, the term "rehabilitative ultrasound imaging" (RUSI) was adopted and defined at the World Confederation of Physical Therapy (WCPT) International Symposium "Rehabilitative Ultrasound Imaging Symposium" in 2006 in San Antonio, Texas [5]. RUSI is used by physiotherapists and physiotherapist assistants to assess the function and shape of soft tissues during exercise and to monitor physiotherapy procedures in order to improve clinical outcomes [6].

The purpose of this paper was to present previously published information on the technical data of USG devices that allow examination (RUSI), describe muscle assessment and soft tissue morphology methods, and suggest initial program assumptions for future RUSI training of physiotherapists and physiotherapist assistants.

RUSI program framework – initial assumptions

Ultrasonography in physiotherapy and rehabilitation should be aimed at people at the beginning of their specialization and beyond. The field training program (RUSI) will include a theoretical component that will include knowledge of anatomy and pathology, physics, and the legal aspect to present the consequences of error and incorrect diagnosis. The work will address the aspect of correct and complementary interaction with medical imaging diagnostics and radiology as the gold standard of imaging and imaging assessment of the patient as part of the theoretical part (RUSI). The theoretical section will include information on research standardization as well as research methodology.

The practical portion will concentrate on the actual analysis (USG) of selected anatomical areas, their assessment, and the diagnosis of basic pathologies in the osteoarticular system.

Dr. Dominik Sieroń and her team, as well as the National Chamber of Physiotherapy and the Polish Physiotherapy Society, developed the program framework for ultrasound training in physiotherapy and rehabilitation. Dominik Sieroń is a diagnostic imaging and radiology specialist and researcher at the Medical University of Bern. He is the creator of Mobile Ultrasound (MUSG) and (RUFİ), as well as the author of a textbook in the field of Diagnostic Imaging in Physiotherapy and Rehabilitation published by the PZWL publishing house and Cambridge Scholars in English.

Technical data of the apparatus enabling the RUFİ test

USG cameras deliver Ultra HD or Full HD images with a 64-degree gray scale. A high-frequency linear transducer (10–14–16 MHz) and shallow ultrasonic wave penetration (5–20 cm) are utilized to test musculoskeletal system structures with ultrasound. Due to the principles of physics, the higher the ultrasonic wave frequency, the shallower the penetration but the higher the resolution, hence a linear transducer is best for

tissue assessment at 6 cm thickness. In well developed muscle tissue or deeply structured structures (e.g. hip joint), the convex transducer is employed to assess structures up to 8-10 cm thick at the expense of resolution [7, 8].

Doppler Power Doppler ultrasounds detect inflammatory changes in the synovial membrane, tendon sheaths, and tendons and identify new blood vessels in tendons due to degeneration [9]. Table 1 lists the fundamental device requirements for (RUSI).

Table 1. Technical data of devices used for the RUSI test [7]

Aparat	Głowica / Head
Full HD 64-degree grayscale	Linear (4–12MHz)
Ability to save files of the DICOM type	Convex (2–5MHz) Piezoelectric
Power Doppler	

Muscle assessment and soft tissue morphology

Ultrasound longitudinal and cross-sectional muscle measures directly assess muscle atrophy or hypertrophy [8].

Ultrasonography can accurately evaluate and compare quadriceps femoris atrophy with the opposite lower leg. The ischio-shin muscles, adductors, and adipose tissue in thigh circumference measurements may mask quadriceps femoris muscle atrophy [6].

The intraclass correlation coefficient for thickness measurements of soleus muscle was outstanding (ICC = 0.994 cm 95% CI = 0.988–0.997), multifidus muscle was good (ICC = 0.89cm 95% CI = 0.84-0.99), and trapezius muscle was good (ICC = 0.81mm 95% CI = 0.63-0.92) [11, 12, 13].

Tendon thickness can indicate tendinopathy, which requires physiotherapy. The intraclass correlation coefficient in studies on comparability of results was outstanding for the Achilles tendon (ICC = 0.98; 95% CI = 0.96–0.99), very good for the patellar ligament (ICC = 0.85; 95% CI = 0.67–0.93), good for the extensor carpi tendon, and mediocre for the plantar fascia [14].

When pathology is not obvious in static assessment, real-time ultrasound monitoring provides a major benefit. Dynamic examinations increase the diagnosis of subacromial impingement syndrome, instability of the long head of the biceps arm, snapping hip syndrome, and others [15, 16, 17, 18].

The patient's education can also include using USG to activate the right muscles and choose the right vocal command [19, 20].

Clinical decisions in the practice of a physiotherapist supported by imaging diagnostics

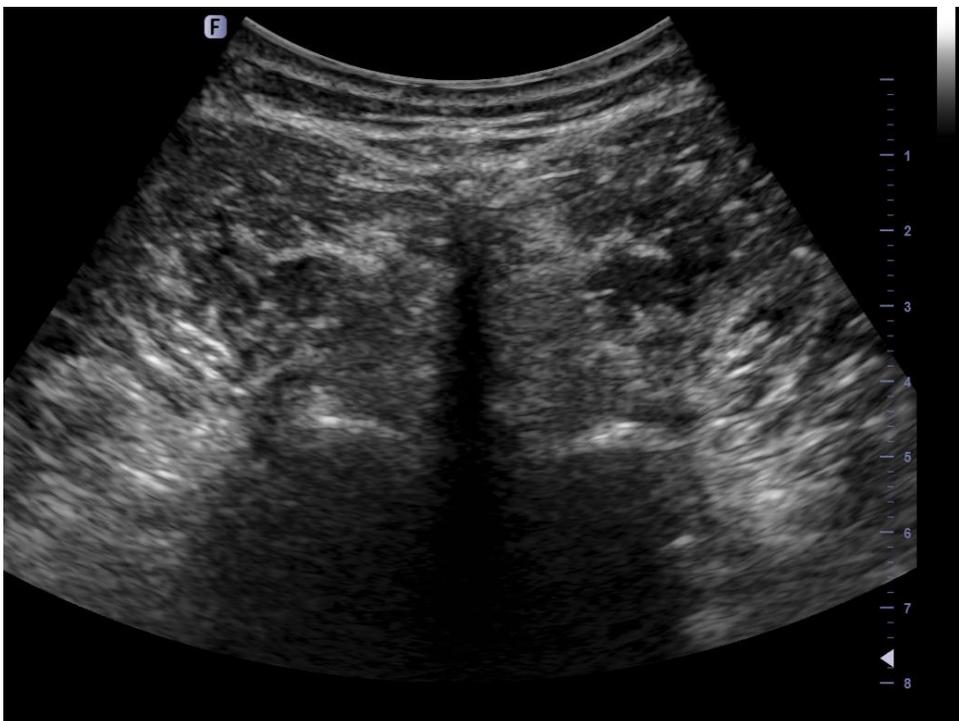
The form of exercise therapy that will be most effective is supported by the RUSI study's findings on the connection between motor control and function. As a result of being able to provide empirical evidence of the benefits of specific therapeutic procedures, ultrasonic examination also enhances the efficacy of treatment. The (RUSI) research appears to be a useful tool for doing both quantitative and qualitative analyses of structure and function [21].

On the topic of incorporating imaging test results into clinical practice, Little and Lazaro polled British physiotherapists in 2006. Seventy percent of the physiotherapists surveyed said they value the information provided by imaging tests, 83.4% say they use this information in their practice, 77.3% say they have the basic knowledge to interpret imaging results, 84.2% say they support physiotherapeutic diagnostics, 85 percent say they help them better understand their patients' dysfunctions, and 90 percent say it helps them communicate with other specialists. [22].

Exemplifying techniques for visualizing muscles and other soft tissues

Multifidus muscle

By examining a cross-sectional ultrasound (USG) imaging of the multifidus muscle, one can determine the muscle thickness from the dorsal side of the L_4-L_5 or L_5-S_1 intervertebral joint to the upper edge of the multifidus muscle (Figure 1).

Figure 1. Ultrasound image of the multifidus muscle

Transverse abdominal muscle

The three muscular layers of the abdominal wall can be seen during an ultrasound examination (in the transverse plane) thanks to the presence of hyperechoic lines (white lines) that demarcate the fascial layers (superficial to deep). Figure 2 [23] shows how the skin, subcutaneous tissue, external and internal obliques, transverse abdominis, and abdominal contents are all demarcated by lines.

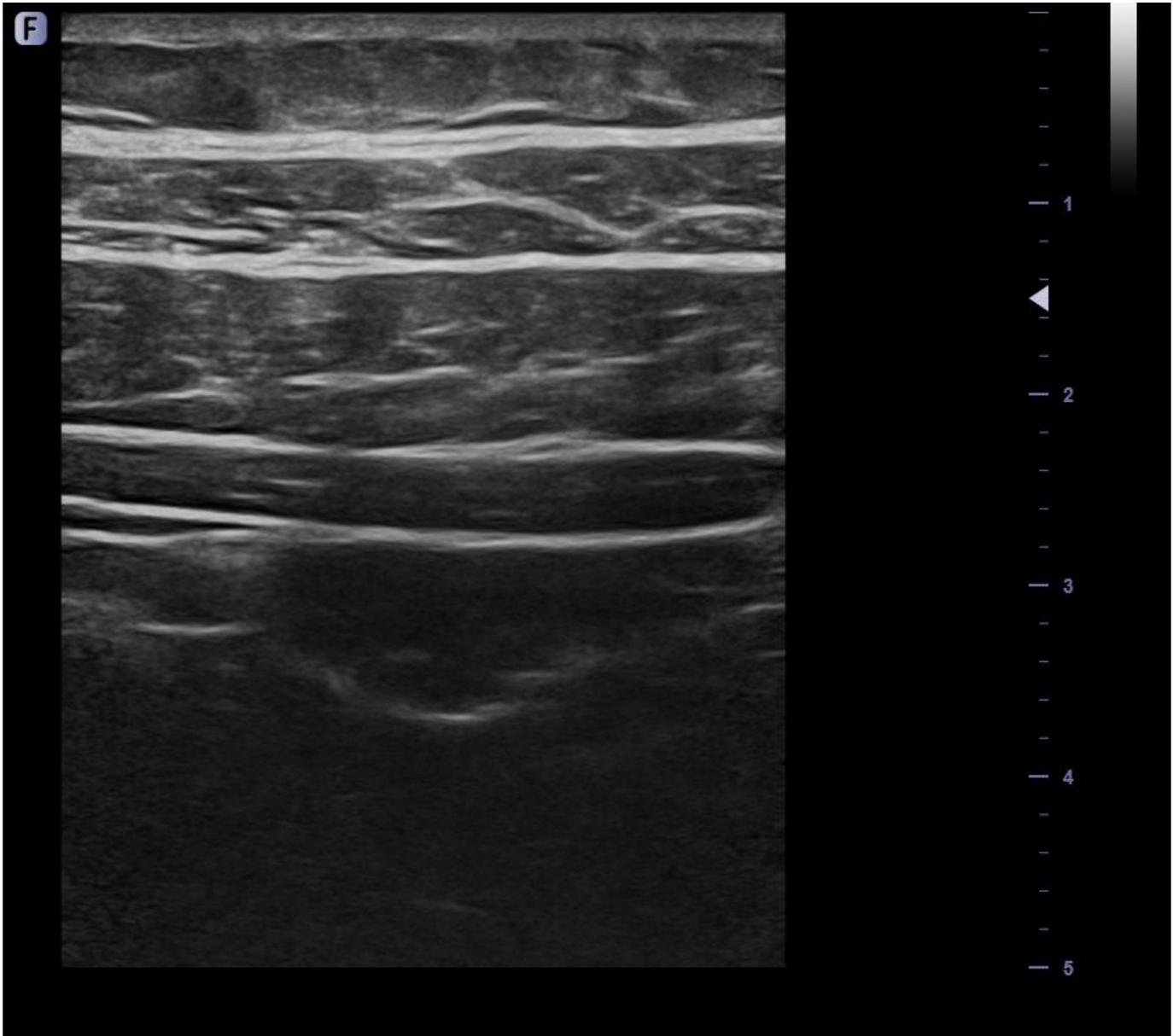

Figure 2. Ultrasound image of the lateral abdominal wall

Achilles tendon

Patients are examined for Achilles tendon problems while lying on their backs with their ankles at rest. Examination (ultrasound) permits determination of Achilles tendon thickness in longitudinal and transverse axes, 3 cm proximally from the tendon attachment to the calcaneus (Figure 3) [14].

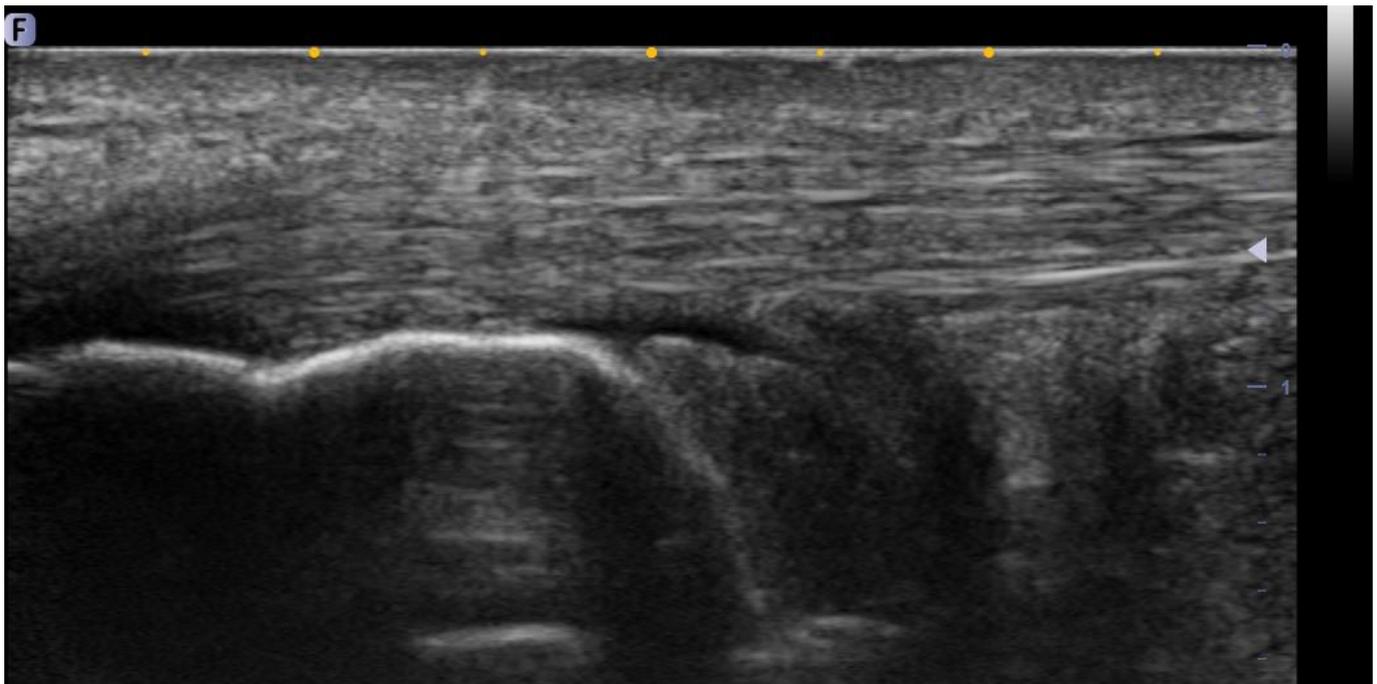

Figure 3. Ultrasound image of the Achilles tendon

Discussion

There is currently no basic education at universities or certified diploma courses in the field of ultrasound diagnostics in Poland or Europe, and there are also no regulated, uniform standards regarding the key criteria for training physiotherapists and physiotherapists in the field of ultrasonography. Training in the field of ultrasonography is now provided by individuals who lack the requisite credentials, and as a result, many unaccredited courses do not adhere to radiological standards. Reasons for this could include the novelty of ultrasonography in physiotherapy and the fact that it is now a relatively inexpensive and widely available instrument. Authors argue that unifying training is essential since it will pave the way for the implementation of well-defined program frameworks (among others, on certified courses).

These days, almost everyone can afford to buy a device like this because of the abundance of both brand-new and refurbished options available.

Sonography is used for imaging diagnostics, however ultrasonography is also commonly used in conjunction with other imaging diagnostics and radiology procedures, such as X-rays, CT scans, and MRIs. Keep in mind that an ultrasound is a very active diagnostic tool. X-ray examination has an advantage over magnetic resonance imaging, but ultrasonography has physical restrictions that prevent it from providing information about bone and other hard tissue outside of the superficial layers. Knowledge of both imaging diagnostics and radiology, which are necessary for doing such an examination, is at a bare minimum. Possessing a foundational understanding of anatomy is essential, as is an understanding of the pathologies involved in imaging diagnoses of the musculoskeletal system. Physiotherapists face both an opportunity and a threat in the form of increased specialization in the field of ultrasound imaging diagnosis. The danger that a physiotherapist or physiotherapist, like a radiologist who specializes in imaging and intervention (e.g., under ultrasound control), may neglect

other areas of their education and training. Therefore, standardization (RUSI) is absolute to ensure both fundamental and expanded knowledge that would permit assessment of the osteoarticular system to the level necessary for the physiotherapist and physiotherapist. Participants in training and courses should have a strong foundation in algorithmic thinking and an emphasis on knowledge of specific topics.

Ultrasonography is used for imaging diagnostics throughout the entire human body, not just the musculoskeletal system. We also need to keep in mind that many surgical operations can be carried out with the aid of ultrasonography guidance. It's important to think about whether physiotherapists may provide these services, and if so, under what circumstances; if not, it's important to understand why that isn't the case, as well as the arguments against it. Work is currently being done to standardize and define guidelines for (RUSI) so that trained people can have complete knowledge of their field, make a preliminary diagnosis, and know how to possibly extend the diagnosis, for example with an examination (MRI, CT, or X-ray), and to which doctor specialist to send the patient. Thus, it is important to develop a curriculum for teaching the basics of ultrasound imaging diagnostics.

Summary

The use of ultrasonic examination in a physiotherapist's practice is supported by research [24, 25, 26, 27, 28, 29]. Because of ultrasonography's rapid growth in the field of physiotherapy, PTs are being pushed to learn more about it and incorporate it into their practice [30, 31]. In addition, it seems prudent to begin preliminary work on regulating physiotherapists' rights to do ultrasound examinations in Poland. Determining the range of usefulness (RUSI) and developing a training program for physiotherapists to use the device are important subjects for future research (USG). Physiotherapists should be encouraged to adopt ultrasound as a diagnostic and monitoring tool due to its potential to enhance patient care and objectively document the efficacy of physiotherapeutic interventions for publication; however, this should be done in accordance with established standards that aim to support the physician rather than undermine him.

Adres do korespondencji / Corresponding author

Dominik Sieron

e-mail: dominik.sieron.ch@gmail.com

Piśmiennictwo/ References

1. Cook CR. Ultrasound Imaging of the Musculoskeletal System. *Vet Clin North Am Small Anim Pract.* 2016 May;46(3):355-71, v. doi: 10.1016/j.cvsm.2015.12.001. Epub 2016 Feb 2. PMID: 26847413.
2. Ghonge N, Vaishya R. Musculoskeletal radiology: A true companion of the orthopaedic surgeons. *J Clin Orthop Trauma.* 2019 Jul-Aug;10(4):637-638. doi: 10.1016/j.jcot.2019.05.011. Epub 2019 May 21. PMID: 31316230; PMCID: PMC6611991.
3. Grassi W, Salaffi F, Filippucci E. Ultrasound in rheumatology. *Best Pract Res Clin Rheumatol.* 2005 Jun;19(3):467-85. doi: 10.1016/j.berh.2005.01.002. PMID: 15939370.
4. Hodges PW. Ultrasound imaging in rehabilitation: just a fad? *J Orthop Sports Phys Ther.* 2005 Jun;35(6):333-7. doi: 10.2519/jospt.2005.0106. PMID: 16001904.
5. Teyhen D. Rehabilitative Ultrasound Imaging Symposium San Antonio, TX, May 8-10, 2006. *J Orthop Sports Phys Ther.* 2006 Aug;36(8):A1-3. PMID: 16915983.

6. Hides J, Richardson C, Jull G, Davies S. Ultrasound imaging in rehabilitation. *Aust J Physiother.* 1995;41(3):187-93. doi: 10.1016/S0004-9514(14)60429-3. PMID: 25026042.
7. Sieroń, D., Knap, D., & Wojciechowski, W. (2017). *Diagnostyka obrazowa w fizjoterapii i rehabilitacji.* Warszawa: PZWL Wydawnictwo Lekarskie.
8. Whittaker JL, Teyhen DS, Elliott JM, et al. Rehabilitative ultrasound imaging: understanding the technology and its applications. *The Journal of Orthopaedic and Sports Physical Therapy.* 2007 Aug;37(8):434-449. DOI: 10.2519/jospt.2007.2350. PMID: 17877280.
9. Joshua F, Edmonds J, Lassere M. Power Doppler ultrasound in musculoskeletal disease: a systematic review. *Semin Arthritis Rheum.* 2006 Oct;36(2):99-108. doi: 10.1016/j.semarthrit.2006.04.009. PMID: 17023258.
10. Stokes, Maria, Julie Hides, and Dariush K. Nassiri. "Musculoskeletal ultrasound imaging: diagnostic and treatment aid in rehabilitation." *Physical Therapy Reviews* 2.2 (1997): 73-92.
11. Romero-Morales, C., Calvo-Lobo, C., Navarro-Flores, E., Mazoteras-Pardo, V., García-Bermejo, P., López-López, D.,... & De-la-Cruz-Torres, B. (2020, December). M-mode ultrasound examination of soleus muscle in healthy subjects: intra-and inter-rater reliability study. In *Healthcare* (Vol. 8, No. 4, p. 555). MDPI.
12. Wallwork, T. L., Hides, J. A., & Stanton, W. R. (2007). Intrarater and interrater reliability of assessment of lumbar multifidus muscle thickness using rehabilitative ultrasound imaging. *Journal of orthopaedic & sports physical therapy*, 37(10), 608-612.
13. Bentman, S., O'Sullivan, C., & Stokes, M. (2010). Thickness of the middle trapezius muscle measured by rehabilitative ultrasound imaging: description of the technique and reliability study. *Clinical physiology and functional imaging*, 30(6), 426-431.
14. Del Baño-Aledo, María Elena et al. "Ultrasound measures of tendon thickness: Intra-rater, Inter-rater and Inter-machine reliability." *Muscles, ligaments and tendons journal* vol. 7, 1 192-199. 10 May. 2017, doi:10.11138/mltj/2017.7.1.192
15. Bailey, L. B., Beattie, P. F., Shanley, E., Seitz, A. L., & Thigpen, C. A. (2015). Current rehabilitation applications for shoulder ultrasound imaging. *Journal of Orthopaedic & Sports Physical Therapy*, 45(5), 394-405.
16. Ricci, Vincenzo MD; Chang, Ke-Vin MD, PhD; Güvener, Orhan MD; Mezián, Kamal MD; Kara, Murat MD; Leblebicioğlu, Gürsel MD; Stecco, Carla MD; Pirri, Carmelo MD, PT; Ata, Ayşe Merve MD; Dughbaj, Muhammad MD; Jain, Nitin B. MD; Özçakar, Levent MD EURO-MUSCULUS/USPRM Dynamic Ultrasound Protocols for Shoulder, *American Journal of Physical Medicine & Rehabilitation*: March 2022 - Volume 101 - Issue 3 - p e29-e36 doi: 10.1097/PHM.0000000000001833
17. Collebrusco, L., Lombardini, R., & Censi, G. (2017). The use of ultrasound images in manual therapy and additionally in assessment of shoulder impingement syndrome. *Open Journal of Therapy and Rehabilitation*, 5(02), 53.
18. Piechota, Małgorzata et al. "Internal snapping hip syndrome in dynamic ultrasonography." *Journal of ultrasonography* vol. 16,66 (2016): 296-303. doi:10.15557/JoU.2016.0030
19. Hides, J. A., Richardson, C. A., & Jull, G. A. (1998). Use of real-time ultrasound imaging for feedback in rehabilitation. *Manual therapy*, 3(3), 125-131.
20. Teyhen, D. S., Childs, J. D., & Flynn, T. W. (2007). Rehabilitative ultrasound imaging: When is a picture necessary?. *Journal of orthopaedic & sports physical therapy*, 37(10), 579-580.
21. Teyhen D, Koppenhaver S. Rehabilitative ultrasound imaging. *Journal of Physiotherapy.* 2011;57(3):196. DOI: 10.1016/s1836-9553(11)70044-3. PMID: 21843838.
22. Little, Tamara, and Rolando Lazaro. "Physiotherapists' perceptions and use of medical imaging information in practice." *Physiotherapy research international: the journal for researchers and clinicians in physical therapy* vol. 11,1 (2006): 14-23. doi:10.1002/pri.37
23. Teyhen, D. S., Gill, N. W., Whittaker, J. L., & Henry, S. (2007). M Hides JA, Hodges P. Rehabilitative ultrasound imaging of the abdominal muscles. *J Orthop Sports Phys Ther*, 37, 450-466.
24. Teyhen, D. S. (2011). Rehabilitative ultrasound imaging for assessment and treatment of musculoskeletal conditions. *Manual therapy*, 16(1), 44.
25. Fernández Camero, S., Arias Buria, J. L., Cuenca Zaldivar, J. N., Leal Quiñones, A., Calvo-Lobo, C., & Martín Saborido, C. (2019). Rehabilitative ultrasound imaging evaluation in physiotherapy: piloting a systematic review. *Applied Sciences*, 9(1), 181.
26. Teyhen, D. S., Childs, J. D., & Flynn, T. W. (2007). Rehabilitative ultrasound imaging: When is a picture necessary?. *Journal of orthopaedic & sports physical therapy*, 37(10), 579-580.
27. Fernández-Camero, S., Martín-Saborido, C., Achalandabaso Ochoa-Ruiz de Mendoza, A., Ferragut-Garcias, A., Cuenca-Zaldivar, J. N., Leal-Quiñones, A.,... & Gallego-Izquierdo, T. (2021). The Role of Rehabilitative Ultrasound Imaging Technique in the Lumbopelvic Region as a Diagnosis and Treatment Tool in Physiotherapy: Systematic Review, Meta-Analysis and Meta-Regression. *Journal of clinical medicine*, 10(23), 5699.
28. Innes, S., & Jackson, J. (2019). Musculoskeletal ultrasound imaging-An exploration of physiotherapists' interests and use in practice. *Musculoskeletal Science and Practice*, 44, 102068.
29. Koppenhaver, Shane L et al. "Rehabilitative ultrasound imaging is a valid measure of trunk muscle size and activation during most isometric sub-maximal contractions: a systematic review." *The Australian journal of physiotherapy* vol. 55,3 (2009): 153-69. doi:10.1016/s0004-9514(09)70076-5
30. Woźnica, D. PORÓWNANIE ROZSZERZONYCH KOMPETENCJI ZAWODOWYCH WŚRÓD FIZJOTERAPEUTÓW W EUROPIE. *Physiotherapy Review*, 24(4), 52-58.
31. Boyles, Robert E et al. "Physical therapist practice and the role of diagnostic imaging." *The Journal of orthopaedic and sports physical therapy* vol. 41,11 (2011): 829-37. doi:10.2519/jospt.2011.3556